

תקיף חיליה מאן יעבר ליה מעלמא ויסלק ליה. דהא (דף קכ"ב ע"ב) פיון דשאר דינא, לא אסתליק עד דישתלים. בתר דאשתלים, ועבד תשובה, אתקין עלמין פלהו. משמע, דכתיב ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים, וכתוב ושבת עד יי אלהיך וגו'. כי אל רחום יי אלהיך וגו'.

שחרי פיון ששורה הדין, לא מסתלק עד שנשלם. אחר שנשלם ועשה תשובה, מתקן כל העולמות. משמע שכתוב ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים, וכתוב ושבת עד יי אלהיך וגו'. כי אל רחום יי אלהיך וגו'.

באחרית הימים, מה יש פאן? אלא להכליל כנסת ישראל, שהיא בגלות ונמצאת בצרתם, ולא עוזבת אותם לעולמים. ולכן הקדוש ברוך הוא, אף על גב שמשנה דין בעולם, רוצה שיחזורו ישראל בתשובה להיטיב להם בעולם הזה ובעולם הבא, ואין לה מי שיצמד בפני התשובה.

בא ראה, אפלו כנסת ישראל נקראת תשובה. ואם תאמר, (תשובה) עליונה (מעלה) (ואות עליונה) מכל מקום לא נמצאת - אלא זו נקראת תשובה, כשחזור רחמים למולה, והיא חוזרת על כל אותם אוכלוסים ומיניקתם. ותשובה מעלה - כשנמסרת הנפש אליה ולוקחת אותה בזמן שהיא בתשובה, אז הכל מתתקן למעלה ולמטה, ומתתקן הוא וכל העולם.

רשע אחד בעולם - בגללו יש קלקול לכמה אחרים. אוי לרשע, אוי לשכנו! בא ראה, יונה, משום שלא רצה ללכת בשליחות רבונו, כמה אנשים היו אוכדים בגללו בים, עד שפלם חזרו עליו ודנו אותו בדין בים, ואז נצלו כלם, ואחר כך הקדוש ברוך הוא רחם עליו, והציל כמה אוכלוסים בעולם. מתי? כשחזר לרבנו מתוך צרתו. זהו שכתוב (יונה ב) קראתי מצרה לי אל ה' ויענני. וכתוב (תהלים קיח) מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה וגו'.

באחרית הימים, מאי איפא הכא. אלא לאכללא כנסת ישראל, דאיהי בגלותא, ואשתכחת בעאקו דלהון, ולא שבקת לון לעלמין. ובגין כך קדשא בריך הוא אף על גב דאשרי דינא בעלמא, בעי דיהדרון ישראל בתשובה, לאוטבא להו כהאי עלמא, ובעלמא דאתי, ולית לה מאן דקאים קמי תשובה.

תא חזי, אפילו כנסת ישראל, תשובה אקרי. ואי תימא (תשובה) עלאה (ס"א מעליא) (נ"א ואת עלאה) מכל אתר לא שכיח, אלא דא אקרי תשובה, פד אהדר רחמי לקבלהא, והיא תבת על כל אינון אוכלסין וינקא לון. ותשובה מעליא, פד אתמסר נפשא לגבה, ונטיל לה בזמנא דאיהי בתשובה, פדין פלא אתתקן לעילא ותתא, ואתתקן הוא, וכל עלמא.

חייבא חד בעלמא, קלקולא דכמה אתרנין בגיניה. ווי לחייבא, ווי לשביביה. תא חזי, יונה, בגין דלא בעא למהן בשליחותא דמאריה, כמה בני נשא הוו אתאבידו בגיניה בימא, עד דכלהו אהדרו עלוי, ודאינו ליה פדינא בימא, וכדין אשתזיבו כלהו, וקודשא בריך הוא חס עליה לבתר, ושזיב כמה אוכלסין בעלמא. אימתי. פד אהדר למאריה מגו עקתייה. דהא הוא דכתיב, (יונה ב) קראתי מצרה לי אל יי ויענני. וכתוב, (תהלים קיח) מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה וגו'.